

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat
Zijne Excellentie de heer Ir. E.D. Wiebes
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Den Haag, 20 maart 2018

Inzake: Zienswijze Vereniging NEXSTEP inzake concept voorstel Wijziging van de Wet windenergie op zee (ondersteunen opgave windenergie op zee)

Contact: Marieke van den Akker, marieke.van.den.akker@nexstep.nl

Geachte heer Wiebes,

De Vereniging NEXSTEP is het gezamenlijk initiatief van EBN B.V. en de Nederlandse olie- en gasindustrie, vertegenwoordigd door NOGEPA. Het is haar ambitie om de toepassing van hergebruik en samenwerking in ontmanteling van de olie- en gasinfrastructuur in Nederland te stimuleren. Teneinde bij te dragen aan de energietransitie wordt kennis en ervaring gedeeld, wordt innovatie gestimuleerd en wordt effectieve en efficiënte regelgeving bevorderd.

Aardgas speelt een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening: het voorziet in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte. De transitie naar een duurzame economie met een koolstofarm energiesysteem is in volle gang. Ook op het transitiepad naar de ambities van het Klimaatakkoord van Parijs zal gas nog lang een belangrijke rol spelen.

NEXSTEP onderzoekt samen met andere stakeholders in en rond de Noordzee de mogelijkheden voor een geïntegreerde benadering van alle activiteiten op de Noordzee. Met als doel bij te dragen aan een duurzaam, veilig, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem op de Noordzee en tegelijkertijd te komen tot het minimaliseren van effecten op het mariene ecosysteem.

NEXSTEP heeft kennis genomen van het concept voorstel Wijziging van de Wet windenergie op zee (ondersteunen opgave windenergie op zee) en maakt hierbij graag van de mogelijkheid gebruik een zienswijze in te dienen. Alvorens in te gaan op het voorstel dat ter consultatie voorligt, zal kort worden ingegaan op de visie van NEXSTEP ten aanzien van de energietransitie op de Noordzee.

Het energiesysteem van de toekomst op de Noordzee

De beleidsvoornemens van de overheid ten aanzien van wind op zee vloeien voort uit de wens om te komen tot een koolstofarme samenleving. NEXSTEP is gaarne bereid om concreet bij te dragen aan de onderliggende energietransitie en onderzoekt op dit moment de mogelijkheden daarvoor.

Grootschalige inpassing van wind op zee is daarbij een centrale gedachte. Scenario's over de koppeling van offshore wind aan gasproductie-activiteiten en infrastructuur krijgen steeds meer vorm. Elektrificatie van gasplatforms kan in deze scenario's een potentiële driver zijn voor toekomstige ontwikkelingen op het gebied van hernieuwbare energie in de Noordzee.

Elektrificatie zou kunnen bijdragen aan:

1. **Het beperken van de CO₂-uitstoot van de eigen activiteiten**
Door het elektriciteitsnet te verbinden met productieplatforms worden deze geëlektrificeerd en hoeft elektriciteit niet meer opgewekt te worden door b.v. gasturbines op de platforms. Hierdoor wordt een CO₂ reductie gerealiseerd en wordt tevens de gasopbrengst van de platforms verhoogd, waardoor minder gas geïmporteerd hoeft te worden (leidt tot CO₂ reductie en kostenbesparing voor de Nederlandse samenleving).
2. **De ontwikkeling van een waterstofsysteem**
Grote uitdaging in de toekomst is de hoeveelheid elektriciteit opgewekt door de windturbines op zee aan te laten landen. Partijen zoals TenneT geven aan dat de grenzen van de huidige capaciteit van het net al snel zijn bereikt. Het genereren van groene waterstof middels elektrolyse van windenergie kan een oplossing bieden voor het efficiënter transporteren van elektriciteit uit windenergie. Leeg geproduceerde gasvelden onder de platforms dienen als opslagplaats voor waterstof en de bestaande pijpleiding infrastructuur kan worden gebruikt voor transport van waterstof naar land.
3. **CO₂ opslag**
De doelstellingen van het kabinet zoals neergelegd in het Regeerakkoord geven een grote ambitie weer op het gebied van CO₂ opslag. De olie- en gasinfrastructuur, en ook de ervaring van het bestaande CO₂-herinjectieproject op gasplatform K12-B, speelt in het realiseren van deze ambities een belangrijke rol. NEXSTEP onderzoekt op dit moment de mogelijkheid om leeg geproduceerde gasbronnen op zee in te zetten voor CO₂ opslag.

Tot slot kan efficiëntie in deze op verschillende terreinen tot stand komen: in de kosten voor aanleg en gebruik, ruimtelijke planning en het aantal partijen waarmee tot afspraken moet worden gekomen.

Concept Wetsvoorstel

Gezien het voorgaande stelt NEXSTEP ten aanzien van Artikel I de navolgende aanvulling voor (als vermeld in rood):

Artikel I

De Wet windenergie op zee wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In alfabetische volgorde worden twee definities ingevoegd, luidende:

aansluitpunt: punt waarop een aansluitverbinding wordt aangesloten op een net of op een installatie;

windenergie: energiedrager (zoals elektriciteit, waterstof, ammoniak en andere nog onspecifieke dragers) die ontstaat na omzetting van wind;

2. De definitie van *windpark* komt te luiden:

windpark: een samenstel van voorzieningen waarmee windenergie wordt geproduceerd, waarbij onder een samenstel van voorzieningen wordt verstaan alle aanwezige middelen die onderling met elkaar zijn verbonden voor de productie van windenergie.

NEXSTEP gaat ervan uit dat met de voorgestelde wijziging van artikel 3 lid 3 sub e van het Wetsvoorstel tevens wordt beoogd om directe aansluiting van een windpark c.q. transformatorstation op offshore olie of gas productie-installaties mogelijk te maken, zodat kan worden voorkomen dat bij geëlektrificeerde installaties de geproduceerde elektriciteit eerst naar land zal worden vervoerd, voordat de elektriciteit weer naar zee wordt getransporteerd. Een bijkomend voordeel voor TenneT als netbeheerder op zee is dat een gegarandeerde afname kan worden gerealiseerd, waardoor het net wordt gestabiliseerd.

NEXSTEP ziet dit als een positieve wijziging. NEXSTEP wil graag benadrukken dat het van belang is dat de overheid bij de voorbereiding en de ruimtelijke inpassing van windparken, alsook bij de technische en infrastructurele vereisten, voluit rekening houdt met de wijze waarop de koppeling tussen offshore wind en gasinfrastructuur kan bijdragen aan de energietransitie. NEXSTEP zou in dit verband graag gesprekspartner zijn van de overheid om zoveel mogelijk bij te kunnen dragen aan de transitie.

Verder verzoekt NEXSTEP de overheid om ook in algemene zin rekening te houden met de belangen van de leden van NEXSTEP. De schaa sprong van windenergie op zee zal ertoe leiden dat de belangenafweging complexer wordt. NEXSTEP acht het van belang dat het systeem uit de wet met het eerst aanwijzen van windenergiegebieden in het nationaal waterplan en daarna de kavelbesluiten ook in de toekomst de opgave voor windenergie op zee blijft faciliteren.

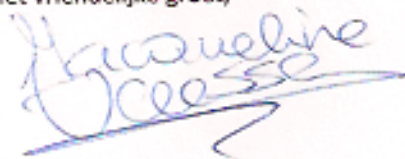
Hoe kan NEXSTEP helpen?

NOGEPa en EBN hebben gezamenlijk Vereniging NEXSTEP opgericht. NEXSTEP richt zich op het efficiënt en effectief uitvoeren van de decommissioningopgave van de olie en gasinfrastructuur. Het hergebruik van deze infrastructuur maakt daar onlosmakelijk deel van uit. NEXSTEP heeft zicht op wanneer welke infrastructuur beschikbaar komt voor bovenvermelde andere toepassingen zoals bijvoorbeeld CCS, en conversie en opslag van waterstof. NEXSTEP is graag bereid samen met de overheid en windsector te onderzoeken hoe deze infrastructuur daadwerkelijk kan worden ingezet voor het nieuwe energiesysteem op de Noordzee.

Tot slot

Vanuit NEXSTEP zijn wij gaarne bereid tot een nadere toelichting op bovenstaande zienswijze, daar veel waarde wordt gehecht aan het op constructieve wijze in dialoog blijven met de overheid en andere stakeholders. Aangezien in de komende jaren ingrijpende besluiten worden genomen bij de uitrol van wind op zee, is het van belang om vroeg in het proces van voorbereiding en besluitvorming te onderzoeken op welke wijze synergiën kunnen worden gerealiseerd om daarmee een concrete en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie.

Met vriendelijke groet,

Jaqueline Vaessen
Directeur NEXSTEP